ReaderWorks

Standard

Nichita Stănescu

SENSUL IUBIRII

1960

CÎNTEC [C-un gînd foşnesc toţi arborii, mai pur]

C-un gînd foşnesc toţi arborii, mai pur
şi cu-o bătaie-a inimii, răsună
larg discul orizontului din jur
parcă lovit de-un răsărit de lună.

Cu timpu-acesta bolţii îi supun
rubine şi smaralde, ametiste
şi cărămida trupului mi-o pun
la ridicarea lumii Comuniste.

ADOLESCENŢA

Tu eşti cîntecul meu de izbîndă.

Peste noapte, cînd te înfăţişezi
în firele ploii,
intru surîzînd
sub cupolele tale de cristal,
uimit de bogăţia ta
şi mîngîi frîiele cailor tăi
bătute cu piatră de zamfir.

Eu voi încăleca
pe-un armăsar alb
şi-mi voi agăţa ploile,
cercel sunător la ureche,
să mă auzi cînd trec.

Priveşte-mi ochii
cît de albaştri-mi sunt!
Mă gîndesc la Comună,
la bolţile-i înalte cît privirea.

Şi cînd rostesc numele ei de purpură
şi buzele mi se roşesc,
ca de-un sărut,
atunci ştiu că s-a făcut dimineaţă
şi mă grăbesc în întîmpinarea
soarelui.

INTERNAŢIONALA

La aniversarea lui Vladimir Ilici

Nu s-a arătat nici o cometă
la naşterea lui,
nici despre judecata de apoi
nu s-a pomenit
nici un cuvînt,
deşi vechii orînduiri
îi suna ziua din urmă
şi mările băteau, băteau în timpane.

Dacă-aş putea privi de foarte departe,
de lîngă Proxima Centauri,
aşa cum peste două sau trei zile
vor privi
urmaşii mei –
o, doar de nouăzeci de ori s-a rotit
pămîntul în jurul soarelui – aş striga,
şi iată a patra parte-a sferei
a fost judecată:
cei leneşi plece unde vor!

Şi a fost un război cumplit –
iar stingerii lui poţi să-i spui PACE
ori LENIN poţi să-i spui,
are acelaşi înţeles.

Sufletele proletarilor
morţi pentru libertate
pot fi numărate
după stelele Căii Lactee...
Tot ce e vechi
va fi judecat pe-ndelete,
cu balanţa precisă a istoriei.

Va fi o judecată neînduplecată
iar numelui ei poţi să-i spui PACE
ori LENIN poţi să-i spui,
are acelaşi înţeles.

Cerul lucind de stele omeneşti
se va trage-napoia stelelor.
Oraşele vor creşte-n cercuri
şi deşerturile le vom duce pe umeri,
cum duci un sicriu, la cimitir.

O, după fiecare curcubeu
aruncat între două
ţărmuri,
după fiecare platformă ridicată
mai sus,
după fiecare munte sfredelit,
se va auzi mai puternic,
tot mai puternic:
Hai la lupta cea mare!

CÎMP NOU

E-o linişte ca la-nceput.
Printre nouri,
stelele le număr, toate cîte sunt
Bătaia inimii se sparge-n pămînt
şi se-ntoarce-n ecouri.

De-aceea, aici, soarele răsare vibrînd:
crivăţul lui îmi flutură pletele
şi-ncinge danţuri!
Cîmpul, în flux, şi-azvîrle, pe rînd,
haturile, ca pe nişte lanţuri.

Da, şi le-azvîrle ca pe un fum,
ca pe nişte gratii de carcere,
şi ele se prefac în berze,
şi pleacă pe-un drum

fără întoarcere.

CÎMPIE, PRIMĂVARA

În cearcăne verzui te ocolesc departe
vibraţiile ierbii, arcuite tandru,
şi le iveşti, şi le azvîrli în jururi,
sparte
cu rîsul tău de băieţandru.

S-ar fi întins sub tine inelată
bolta de ierbi
sunîndu-şi glasurile-n prund
dar tu nu ştii de ea
– şi treci întîiaşi dată
prin stelele ciudate, căscăund.

MISTER DE BĂIEŢI

Ah, din fugă săream sub arţar,
smulgîndu-i o frunză cu dinţii!
(Pieile Roşii, pe sub arţar,
goneau, arătîndu-şi toţi dinţii!)
Iată lassoul, mîna, atentă,
ocheşte bizonul de aer...
Ah, din fugă săream sub arţar,
smulgîndu-i o frunză cu dinţii!
(Timp suspendat, ţie, copilărie,
văzduhu-ţi lingea talpa şi gleznele.)

Cum săreai sub arţar, copilărie,
cu genunchii lîngă bărbie
şi gleznele!...
Iată lassoul, mîna, atentă,
ocheşte bizonul de aer!

PE CÎMPUL DE PIATRĂ

Pe cîmpu-ngheţat caii mureau,
cîte unul,
în picioare, cu ochii deschişi,
de piatră.
Vîntul îi răsturna pe rînd, cîte unul,
bubuiau pe rînd, cîte unul,
ca pe-o nesfîrşită tobă de piatră.

Eram copil pe-atunci, mi-era frig,
şi priveam, clănţănind,
picioarele lor paralele,
cu potcoavele-n aer, aburind de frig...
unu, două, trei, patru,
număram clănţănind de frig,
picioarele lor paralele.

Nu mă mai gîndeam la nimic.
Mama s-a dus la oraş
şi-o să aducă pîine.
Peste tot e numai zăpadă...
cai... şi altceva nimic
...patru, cinci, şase, şapte,
şi altceva nimic.
De-ar veni odată cu pîine!

SCURTĂ BALADĂ

Toamnă lungă, înnegrise
cea din urmă săptămînă.
Dintr-o zare neagră, tata
s-a întors scurtat de-o mînă.

Dintr-un colţ, vîrîtă-n umeri,
mama îşi privea bărbatul
cum tăcea, bătînd odaia
cînd de-a lungul, cînd de-a latul.

Negri atîrnau pereţii
sparţi la mijloc, către stele.
Să n-atingi fereastra, tată,
o să zuruie-n podele!

Dar n-aude, şi chemarea
mi-o rotesc, neatingîndu-l,
după cum se-apleacă noaptea
cînd de-a latul, cînd de-a lungul.

JOC CU AVIOANE

Era un joc rotund de avioane:
unele erau aurii,
altele argintii.

Uite-aşa: o jumătate de cerc,
de la stînga, sus,
pînă jos, lîngă acoperişe
...şi-apoi pînă sus, la dreapta,
aurii, argintii.

Cum se mai rostogoleau
aurii, argintii...

După-aceea a pierit casa vecinului
şi casa din colţ
şi casa de-alături...

Şi eu, de mirare,
clătinam din cap:
uite, nu mai e o casă!...
uite, nu mai e o casă!...
uite, nu mai e o casă!...

SFÎRŞIT DE BOMBARDAMENT

5 aprilie 1944

Ai scăpat creta din mînă
şi uşa bătută în scînduri
s-a dat de perete:

cerul s-a arătat, pieziş,
acoperit de paianjeni
care mîncau copiii ucişi.

Cineva ţi-a dus departe
zidurile
şi gutuiul
şi scara.

Tu pîndeai primăvara
nerăbdător, cum aştepţi
o eclipsă de lună.

Către zori ţi-au dus departe
şi gardul
pe care-l însemnai cu o dungă,
să nu cumva să rătăcească berzele,
cînd vor veni,
primăvara...

PĂDURE ARSĂ

Cădeau fulgi negri. Şirul de copaci
lucea, cînd îmi mutam pe el privirea.
De-atîta vreme rătăceam tăcut
tîrîndu-mi singur amintirea.

Şi se făcea că stelele scrîşnind
îşi îmbucau, înţepenite, dinţii.
Maşină infernală ce bătea
un timp oprit, al conştiinţii.

Apoi, se lasă o tăcere groasă
şi fiecare gest pe care-l fac
cozi de cometă-n aer lasă

şi fiece privire aruncată
o-aud cum sună întîlnind
vreun copac.

Ce căutai, copile,-acolo,
cu mîini prelungi şi umeri ascuţiţi,
pe care-aripile abia de se uscară,
fulgi negri, balansîndu-se în seară.

Un orizont urlînd şi nevăzut
zvîrlindu-şi limbile şi antracitul,
într-una mă tîra prin şirul mut,
aproape gol alunecîndu-mi trupul.

Ardea oraşu-n depărtări de fum,
ardea sub avioane rugu-i rece.
Noi doi, pădure, ce făcum?
De ce te-au ars, pădure,-n fald de scrum

şi peste tine luna nu mai trece?

CÎND SOARELE VIU…

Basmele le-ai uitat, şi poveştile,
copilărie agăţată de toate fereştile.
Ţi-aduci aminte cum trecură prin tine
cizmele brune, cizmele haine,
şi ochiul tău, speriat, printre case
şi neîmplinitele tale oase,
urcînd cu mîinile subţiri şi cu genuchii
ruinele nopţii, pe muchii.

Pasul izbit în caldarîme
înteţea umbrele răturnate.
Drumurile ţării, apăsate,
intrau în pămînt ca nişte rîme.

Copilărie, netrăită minune,
îţi izbiră pămîntul cizmele brune,
basmele tale, şi anii
otrăviţi cu sunete stranii.

Dar cum se topiră, cum se mai topiră –
noaptea, cu ritmuri de cizme pe şiră,
şi bulbul ochiului de fiară,
din visul cel rău,
şi amarnicul gust –
cînd soarele viu fulgeră peste ţară
în a douăzeci şi treia zi, din august!

DIMINEAŢĂ MARINĂ

O dungă roşie-n zări se iscase
şi plopii, trezindu-se brusc, dinadins
cu umbrele lor melodioase
umerii încă dormind, mi i-au atins.

Mă ridicam din somn ca din mare,
scuturîndu-mi şuviţele căzute pe frunte,
visele,
sprîncenele cristalizate de sare,
abisele.

Va fi o dimineaţă neobişnuit de lungă,
urcînd un soare neobişnuit.
Adînc, lumina-n ape o să-mpungă:
din ochii noştri se va-ntoarce înmiit!

Mă ridicam, scuturîndu-mi lin undele.
Apele se retrăgeau tăcute, geloase
Plopii mi-atingeau umerii, tîmplele
cu umbrele lor melodioase.

ULTIMA ZI DE OCUPAŢIE

Trec pe şosele, printre ziduri,
în amurg,
gîndurile îmi rotesc
în jurul tîmplelor un corb.
Ah, copac, îmi legăn surd coroana, curg
într-un rîu fără oglinzi şi orb.

Şi privirile, ca două coarne-albastre,
în priveliştea cu gratii le înfig.
Pe trotuar, cum cad
şi se sfărîmă glastre,
geamuri şi oglinzi, ascult prin frig.

Burg pătat cu zvastici,
azvîrlit din lume,
atîrnînd la geamuri goale colivii,
că te strici îmi place, ştiu,
o altă lume
o să te clădească, nou, din temelii!

CÎNTEC DE DRAGOSTE LA MARGINEA MĂRII

Cu gleznele julite,
eu te pîndesc cînd treci
printre rocile ţărmului, reci.
Marea se va preface-n păsări străvezii,
cîte le-ncap ochii deschişi spre ea,
şi vor zbura fîlfîind, cînd ai să vii,
pînă-n piscul văzduhului cu o stea.

Vor rămîne prăpăstiile
şi peşterile goale,
peştii vor plesni aerul prăbuşit
cu cozile,
stîrnind mărgeanele domoale
şi corzile.

Uite, epava corăbii
lui Simbad marinarul
cu un colţ
se sprijină-n scoicile cenuşii,
cu un vîrf înjunghie-n mijloc cleştarul,
peste toate punţile aleargă raci vii.

Îţi dăruiesc o stea de mare,
un crab şi un delfin!
Adu-i în spinare pînă la nisipuri.
Mă voi preface orb şi am să vin
cu braţul întins, să-ţi mîngîi chipul.

PÎNĂ TÎRZIU, AŞTEPTÎND O FATĂ

Apa bate-n steampuri malurile nopţii,
risipind ovale fumurii şi reci.
N-o mai cerc cu palma,
nu mai trag cu sorţii:
noaptea-i fără lună,
să te văd cînd treci.

Şirului de şlepuri, clătinat de fluvii,
nu-i mai măsur ritmul,
răsturnat în tropi,
şuieră sirena portului, şi nu vii,
orizontu-l mută dincolo de plopi

şi-i atît de-aproape
că-l ajung c-o piatră
– dac-aş ridica-o, de lîngă călcîi –
clipa se repetă sieşi, înc-o dată.
Nu mi-ar zice nimeni de plec:
– “Mai rămîi”.

Nimenea-i pe ţărmuri,
nici un ochi într-însul
să mă mai răsfrîngă nu-i deschis.
Şi desfac de-a valma, gîndului,
tot strînsul,
peste cheiul negru, ca un vis în vis.

JOC DE UNU

Lumina surîdea pe ierburi şi pe ramuri
cu-ntregul ei alai de foşnete şi lamuri
în care îţi afunzi uitarea şi te pierzi.

La ce-au mai nălucit, în calea mea,
mlădie,
şi fruntea ta-n zulufi de umbră vie,
şi ochii tăi, ca doi păianjeni verzi?...

MARINĂ

Crăpături pe-un cîmp de piatră,
scări pătate de rugină,
peste care, cu sandaua,
Hercule bătu fugind,
prind pe muchea zimţuită
fibra groasă de lumină
şi-o îndoaie şi-i retează vîna-i
încă gîlgîind.

Aburul încins preschimbă,
cum se urcă din cîmpie,
soarele-ntr-un ochi albastru,
peste piatră înclinat,
care suge-n sine cîmpul
şi îl saltă în tărie,
întinzîndu-l, adunîndu-l
ca pe-un cer căzut şi plat.

Dar dacă-ţi întorci spre stînga
chipul scris cu linii frînte,
ai să vezi în depărtare,
după orizontul mut,
desluşite dungi şi linii
care-ncep să se împlînte,
între razele privirii,
cu o linişte adîncă
şi un susur cunoscut.

Ci ia-ţi calul de căpăstru,
pune-ţi talpa-n scări şi du-te:
e o lume-acolo, alta,
a copacilor şi-a mării.
Păsări albe peste turle

trag cu aripa volute.
Se roteşte marea-n ţărmuri,
pietrele ţin gustul sării.

Te primeşte şi pe tine
sub arcada-i zveltă, du-te!
E o lume care-n jurul soarelui
a pus inele,
flori de platină smălţate,
şi de aur noi lăute,
şi corăbii zburătoare,
cu sămînţa lumii-n ele.

AVERTISMENT

Prea mi-a nins şi mi-a plouat, de mult,
în copilăria mea cu nopţi grozave
cîntecul de moarte ca să-l mai ascult,
gîndul să-l rotesc peste cadavre.

Colţul inimii să-l dau de trunchiuri
nu mai vreau, ci orizontu-nvins,
arcuit în pălmi şi strîns mănunchiuri,
i l-am dat femeii mele, dinadins.

Mîna-ntinsă ca să strîngă-o mînă,
nu de sînge vreau să mi-o-nfior!
Mi-am lăţit pe frunte-atîta lună
cît să mă încapă ochii tuturor.

Iar morişti de zvastici, zbîrnîite,
glezna mea cu aripi dacă mi-o aţin,
le strivesc. Şi-n apele-ntîlnite,
îmi clătesc călcîiul, de venin.

UNUI FASCIST

Ascultînd sunetul înalt
al steagului roşu
pe care-l ţin în mîini,
te privesc şi îţi spun
(nici un erete nu-mi întretaie
firul liniştit al privirii):

Teme-te!
mîinile noastre
mîngîie porumbeii.

Teme-te!
sub mîinile noastre
cresc noile oraşe ca mareele
sub lună.

Teme-te!
mîinile care ştiu vibraţia
şi dansul pe ziduri, al mistriei,
vor şti şi oţelul albăstrui al armelor
dacă te clinteşti
împotrivă-ne.

Teme-te!
ţărîna ţi s-ar ghemui sub tălpi
ca să n-o mai găseşti
cînd ai să-i ceri adăpost.

Teme-te!
corbii numai
te-or adumbri,
atît.
Ca să nu mai ai pe ce să-ţi pui

nici numele.

...Sub mîinile noastre vor creşte
mai departe, oraşele noi,
cum primăvara
copacii tineri îşi scutură
cîmpiile din ramuri...

Tu
te vei risipi în corbii
croncănind, sătui,
pe ruinele închisorilor tale,
pe tăişul ruginit al săbiei tale
zvîrlită în cîmpul cu gropi,
pe zvastica de cîrpă putredă
a drapelului tău
sfîşiat în crengi...

MEDITAŢIE DE IARNĂ

Zidul cerului cenuşiu creştea
la capătul cîmpiei îngheţate.
Pe frînghia-unei raze
        lăsate dintr-o stea
se cobora încet, cu mîinile-ncleştate,
făptura ce-am avut-o, timidă, străvezie
pe vremea cînd eram copil.

Cu scoici bătea peste cîmpie
un vînt marin, vuind febril.
De ce-mi răsai, o, soare, de lagună,
cristalizîndu-mi sarea de demult,
ca să plutim pe ceruri, împreună,
şi-n amintire să te-ascult?!

A fost o vreme rece, înclinată,
cu ani înceţi, sporind tăcerea,
ce nu se mai sfîrşeau odată
şi nu plecau spre nicăierea.
Războiul înfigea-n cîmpie
săgeata trupurilor rupte
şi tu priveai, copilărie,
moartea, cu clinuri nentrerupte.

De-aceea-mi întretai pe frunte
cu orizontul, dungi fugind
şi nu mai vreau să-ntorci spre mine
absurdul chip, plîngînd, rînjind.

LUI WOTAN

Cu fulgere amestecat e piscul meu!
Nici arsă, mîna ta nu-l va atinge.
Din toate stîncile, strigînd mereu,
îţi zdrenţuiesc tărcata ta meninge.

Din fiecare stea a mea
coboară-un şţreang.
Te-aşteaptă fiecare,
iubindu-ţi beregata,
şi din sonorul trup al tău,
doar un balang
va smulge vîntul, noaptea-nfiorata.

Şi-o să te clatine, şi bucuros strigînd
pe trepte de cascade, gîndul meu
ocol o să îţi dea, curînd:
atîta eşti, un ciot de dumnezeu.

Te-am întrebat de mult, în care parte
ţi-e inima, şi n-ai ştiut, şi-ţi mor
reci amintirile.
Şi zilele-ţi sunt moarte.
Din fruntea mea răsare
un soare vuitor.

DANS PE TOBE

De-ar voi să mai renască,
daţi-i criptele, să pască,
bruna stafie şi cobe
s-o strivim, izbind în tobe.
De prin smîrcuri negre, iat-o,
stafia, dacă-ai uitat-o,
cum se-ncheagă în armură
şi-n cocleli verzui de ură. –

Glasul lui Fucik: Oameni,
eu v-am iubit! Vegheaţi!

Ridică-ţi mai sus de frunte
pumnul strîns, să o înfrunte,
pumnul stîng ce-o sugrumase
aplecată peste oase,
pînă se-nchirci sub lună
stafia fascistă, brună,
cînd îl urci, să nu-ţi mai afli
văzul, murdărit cu stafii. –

Glasul lui Fucik: Oameni,
eu v-am iubit! Vegheaţi!

De-ar voi să mai renască,
daţi-i criptele, să pască
umbra ştreangului, în soare,
să îi ţie de răcoare,
dinţii ei să muşte numa'
bolovanii şi ţărîna
pînă piere sumbra cobe.
Iată dansul meu pe tobe. –

Glasul lui Fucik: Oameni,
eu v-am iubit! Vegheaţi!

COROANA

La capătul străzilor,
în vîrful privirilor,
îşi izbea coroana-n caldarîme
boiul de rugină să-l fărîme.

La capătul cîmpurilor,
la-nceputul dealurilor,
îşi sălta coroana, în pietroaie,
rotogolul ei de ghionoaie.

– Unde fugi, coroană, încotro?
...dar ea saltă-n pietre şi se pierde,
uşurat răsuflă cîmpul verde –
o la-la-ri-o-la-o!

La capătul văilor,
după vîrful apelor,
tot sălta din piatră-n piatră.
Muşcă piatra,
cîinii latră:
– Und' te duci, jivină, încotro?
...dar ea saltă şi se duce, saltă
dintr-o mlaştină-ntr-o baltă –
o la-la-ri-o-la-o ! –
dintr-o mlaştină-ntr-o baltă.

SIRENA LUI ROAITĂ

Strigătul rotitor al sirenii
bate în podul pătat de păcură.

Strigătul rotitor al sirenii
taie peroanele-n două,
şi locomotivele parcă ar smulge gara
din loc.

Strigătul rotitor al sirenii
acoperă foburgurile
şi casele palide ale muncitorilor
tresar, şi încep să crească,
spre zenit.

Strigătul rotitor al sirenii
acoperă palatele stăpînilor
şi palatele se turtesc şi se subţie
pe caldarîme,
ca monezile vechi, puse de copii
sub roţile trenurilor.

O VIZIUNE A PĂCII

lui Nicolae Velea

Mă ridic şi azuria boltă o împodobesc
cu strigătul meu liniştit,
pe care l-am desprins din copilărie,
pe cînd rătăceam prin codrii seculari,
socotind trunchiul stejarului a fi
coloană din grădinile suspendate.

Îmi aplec bărbia în piept: astfel
glasul meu sună mai bărbătesc,
şi aripile mi se văd mai bine,
        cum le întind
şi tai, cu dunga lor,
        plimbătoarele fîşii
de portocalie lumină, pe care amurgul
le coboară din stîncă în stîncă,
făcîndu-le să sune.

Eu însumi, cu propriii mei ochi,
        – vă jur pe soare,
pe sufletul rotitor al păsărilor
        şi pe umbra
mereu lungindu-se, a trupului meu, –
am dat ocol grădinii suspendate.
Era o intuiţie a pămîntului fecund,
rostogolit între soare şi stele,
şi orice cuvînt de laudă aş fi strigat,
mai mult
mi-ar fi rupt dîra buzelor,
mi-ar fi spart dinţii aburind de mirare.

Eu te iubesc, Pace,

cu dragostea ochiului
pentru ochiul lui geamăn,
cu dragostea mîinii
pentru cealaltă mînă,
cu dragostea gîndurilor
pentru cuvintele
în care se scufundă întocmai...

De-aceea îmi lepăd liniştit scutul
şi suliţa pe care-am ascuţit-o îndelung
în nopţile cu lună,
şi sandalele cu tălpi de plumb,
ca să nu mai piară iarba sub ele...
Numai aripile mi le păstrez,
şi-n amurguri,
pe muchiile stîncilor mă ridic,
ori pe spirala de cuarţ a coloanei tale,
şi mi le întind fără grabă,
ca să se vadă bine
din toate părţile.

CÎNTEC [Partidului]

S-a fărîmat tăcerea lunii,
apăsătoare, tristă,
pe treptele suind, ale Comunii.
Ţi-ai arcuit, luciditate comunistă,
retina peste-a doua faţă-a lunii.

Şi-a fost un dans ceresc de stele,
în volute
urcate din pămîntul fără haturi,
din trupurile noastre aşternute
pe-o lume decedată, straturi-straturi.

Să te aclam,
luciditate fără de pereche,
mi-nalţ şira spinării, fruntea calmă,
sub fiecare talpă
ţin cîte-o cetate veche,
cîte-o cetate nouă
cresc sub fiecare palmă.

Spre trilobiţi o lume veche se cufundă,
deasupra creşti, neabătut, Comună.
Acoperiş mi-e sufletul
şi verticală undă!
Tăria noastră-i pînă dincolo de lună.

ORAŞ ÎN CREŞTERE

O, e amiază şi zidul urcă supus
lîngă schela subţire
ca un strigăt în sus.
Cîte-o minută de fiecare volută
şi unghi,
mistria se odihneşte, lîngă genunchi.

O, e amiază.
Acoperişurile lucesc aburinde.
Eu te aştept să vii dintre străzi,
cu merinde,
şi gîndind la meşterul Manole,
în întîmpinare,
ţi-am făcut cu creta pe zid
sprîncenele-amare
şi geana dulce
şi ochii ca două peştere.

O, e amiază. Oraşul e-n creştere.

NU VĂ JUCAŢI CU PACEA !

I

Închipuiţi-vă moartea ridicîndu-se
la o margine curbată a pămîntului,
ca un imens cap pergamentos
acoprind pe jumătate luna la apus,
lăsînd să-i zboare din urechi
corbi violeţi, năpustindu-se
asupra piepturilor sfîrtecate,
peste cîmpurile de bătălie,
lovindu-şi privirile de leşuri,
înfigîndu-le-n pămînt.

Ah, tobe mari din piele de bivol,
bat tobele mari
acoperite cu piele de bivol!

Uite-l oraşul –
şi nu e!
(A rămas doar o groapă verzuie.)

Surle de-aramă, înălţate deasupra
cu pumnul,
lungile surle ţinute în soare,
cu pumnul!

(Soarele s-a înfundat în cer,
şi-a rămas deodată
lumina fără soare, destrămată,
ca nişte vergele de sticlă
izbindu-se strident.)

Aerul şi-a răsucit, cu trunchiuri de om

şi de arbori,
coloanele care nu mai ţin nici un cer.
Umbrele se rup de călcîie
şi se-ngroapă în bolovani.
Trupurile urcă, pe spinări de vultani,
şi rămîn din ele
numai privirile străvezii
care nu se văd şi nu se pot pipăi...

Uite, oraşu-n văzduhuri
urcă, în sus, pîn' la duhuri,
se roteşte mugind şi se-nclină
spart la mijloc de o lumină.

Şi cade oraşul în mare,
pulbere cade, de sare.
(Femeile, bătrînii, copiii
coboară mai întîi.)
Dă-mi tîmpla, iubito,
să ţi-o mîngîi...

Luna mi-apare deasupra,
ba un şarpe descolăcit
cu coada-n nadir,
cu limba-n zenit,
ba o spărtură ce suge în ea
copaci şi grădini şi stea după stea.

Conştiinţa muşcă pămînt.
Noţiunile – pene negre –
risipesc înaltul,
şi-ţi mai rămîne doar un ciot
să baţi cu el, îngheţate, abisele.

(În unul îţi pierzi amintirile,
în altul, visele...)

.....
Doamne, ce lumină neagră,
ce joacă otrăvită,
dintr-o nebăgare de seamă
s-ar stîrni într-o clipită...

II

Nu mă voi lăsa smuls de lîngă schele,
de lîngă zidurile pe care le plămădesc,
din centrul palatului meu lumesc!

Păstraţi-vă-acasă păsările de pradă!
Niciodată
pe deasupra creştetului, din aripi
vii, n-or să-mi bată!

Dacă zboară vreuna, prin cerul meu,
în neştire,
moare,-nfigîndu-mi-se-n privire!

Braţele mele sunt învăţate
să facă schele, turle, cornişe.
Nici o tărie nu mi le-ncrucişe.

Cine vrea să le-ntoarcă
de la rostul lor
e ca şi cum ar drege mersul stelelor.

Cine vrea să-mi frîngă coloanele
şi-naltele schele
îi sună sorocul
şi nu mai rămîne din el decît locul
pe care-l umplea în vînt,
între norii fulgerînd şi pămînt.

III

Nu vă jucaţi cu pacea,
n-o alungaţi de pe ţărmuri!
În sălile mele, pe jilţul
de catifea bătută cu aur,
cu braţul drept ridicat
şi cu o cupă în mînă,
Pacea, logodnica noastră,
atinge cupa de lună!

Nu vă jucaţi cu pacea,
n-o alungaţi de pe ţărmurile voastre!
Ea nu e femeia de-o noapte,
care dimineaţa te părăseşte
ca o pînză îndreptîndu-se
de faleză.

Nu vă jucaţi cu pacea,
altfel
moartea şi-ar ridica piezişă
sinistrele-aurore boreale,
lăţindu-se, subţiindu-se,
întîmpinîndu-vă
cu nenumărate sicrie
şi nenumărate urne,
ca un fagure negru
acoperind cerul şi luna!

O, într-adevăr acoperind luna
care luceşte pe ochii adolescenţilor,
luna care încape
şi în ochiul stîng şi în ochiul drept.

CÎNTEC [Cînd treci, zveltă şi fragedă, o dată cu zorile]

Cînd treci, zveltă şi fragedă,
o dată cu zorile,
de parcă ai căuta la tulpina curcubeului
comorile,
nu-ţi întoarce profilul peste umăr, deşi
culorile pe care le-aştern pe zid
sunt cele mai vii.

Nu-ţi întoarce capul,
suavă ca trestia de baltă,
deşi schela mea de brad
e cea mai înaltă.
Treci mai departe, nu-ţi întoarce
ameţitoarele gene,
deşi pieptul meu e tatuat
cu ancore şi cu sirene.

DIMINEAŢA LOGODNICILOR

Cum dormeam şi peste largile caldarîme
mi se revărsau visele, unduitor,
mai zvîrlind spre Andromeda,
din cercuri,
cîte un peşte zburător,

mi le-a atins cineva cu glezna
şi-am sărit, şi cu mîinile arse
somnul mi l-am rupt de la tîmple
ca pe două coarne de zimbru, întoarse...

O, s-au ridicat verzuii zori şi tu
vii prin piaţa circulară, sub stele,
şi pietrele m-au strigat pe nume,
răscolindu-ţi umbra sonoră din ele.

DEODATĂ AM AUZIT PLOAIA VENIND...

Deodată am auzit ploaia venind.
De sus, cînd vopseam balustrada,
am auzit-o!
Blocuri de tăcere azvîrlea înainte-i,
pe-acoperişe.

Deodată am auzit ploaia venind
ca o turmă de gazele în goană,
pe acoperişe.
Înaintea ei alerga tăcerea
cu torţe de praf.

Deodată am auzit ploaia venind.
De aceea mi-am smuls cămaşa
arătîndu-mi bulgării lucitori
ai umerilor
spre marele oraş, strigîndu-i:
iute, bătrîne,
să ne prindă şi pe noi
o trîmbă de răcoare – şi-apoi,
mai departe!

LUNĂ ÎN CÎMP

Cu mîna stîngă ţi-am întors
spre mine chipul,
sub cortul adormiţilor gutui
şi de-aş putea să-mi rup din ochii tăi
privirea,
văzduhul serii mi-ar părea căprui.

Mi s-ar părea că desluşesc, prin crenge,
zvelţi vînători, în arcuiţii lei
din goana calului, cum îşi subţie arcul.
O, tinde-ţi mîna stîngă către ei

şi stinge tu conturul lor de lemn
subţire,
pe care ramurile l-au aprins,
suind sub lună-n seve caii repezi
ce-au rătăcit cu timpul, pe întins.

Eu te privesc în ochi
şi-n jur se şterg copacii.
În ochii tăi cu luna mă răsfrîng
...şi ai putea, uitînd,
să ne striveşti în gene
dar chipul ţi-l întorn, pe braţul stîng.

CÎNTEC DE IARNĂ

Eşti atît de frumoasă, iarna!
Cîmpul întins pe spate, lîngă orizont,
şi copacii opriţi,
din fuga crivăţului...
Îmi tremură nările
şi nici o mireasmă,
şi nici o boare,
doar mirosul îndepărtat, de gheaţă,
al sorilor.
Ce limpezi sunt mîinile tale, iarna!
Şi nu trece nimeni
doar sorii albi se rotesc liniştit,
idolatru
şi gîndul creşte-n cercuri
sonorizînd copacii
cîte doi,
cîte patru.

VITRALIU

Umbra ta, lovindu-se de ziduri,
iar se sparge-n cioburi colorate.
Oh, de-aceea m-ai zărit în stradă
adunînd pierdutele-i pătrate.

Şi s-o fac la loc, în ceasul nopţii,
peste geamuri ţi le-aşez cu grijă,
verzi, albastre, galbene şi roşii,
încoifate-n creştet cu o spijă.

Cînd te vei trezi, lipiţi de geamuri,
arlechini din sticle colorate
vor lăsa prin ei să-ţi cadă-n braţe
soarele, mereu la jumătate.

DUPĂ O ZI DE MUNCĂ

Invidios pentru cuvintele de dragoste
pe care ştii să le spui,
pentru dunga primăverii
mai arcuită-n ochii tăi căprui,
iată, ţi-am adus cireşi
şi căpşuni, şi gutui,
şi roşcove, şi prune gîtlane,
şi moşmoane...
Şi, dacă-ai şti,
pletele tale răsună cum
ar lovi mijlociul şi inelarul
în depărtare inele
şi eu am trecut doar să-ţi spun
că am să-ţi mai aduc şi izmă
şi zmeură şi brad şi lalele
şi muşcate
şi anotimpurile toate...

MEDITAŢIE DE SEARĂ

Vîntul a-nceput deodată
şi copacii au rămas suspendaţi.
M-am oprit. Şi-mi deschei cămaşa,
privind cerul nopţii,
cu gestul soldatului grec
după Salamina.
Dacă-aş face un salt, aş pluti în aer.
Îmi plimb numai privirea
pe cerul nopţii...
Cîndva voi şti mai mult despre el.
Şirul de bărbaţi
        care vor purta numele meu
se termină undeva, dincolo de stele.
Întind mîna
        şi ating trunchiul copacului.
Ne surîdem aşa, ca şi cum
ne-am spune unul altuia
că-ntr-adevăr trăim
şi nu vom muri definitiv,
niciodată.

COR PENTRU RACHETĂ

Fluviu străveziu, legănîndu-şi sorii,
şi-a trecut ecoul prin sufletul meu
fulgerul de-atunci al Aurorii,
iluminîndu-mă mereu.

Drum iscat din lume, cu piscul
bătu în lună,
o, auzi-i cum sună
de glas omenesc şi de marmură, discul.

DUPĂ ÎNĂLŢAREA ZIDURILOR

Pe strada asta au lucrat oameni.
O ştiu după mirosul prietenos de asfalt,
după lătrăturile mirate ale cîinilor.

Vezi,
şi eu am avut un vis.
Vroiam foarte mult să mă desprind,
        să mă arcuiesc,
să fac un salt.
Cel mai greu mi-era primul pas!
Mă şi durea puţin
        glezna piciorului drept
din pricina asta.

Frînghia gravitaţiei
mă trăgea imediat înapoi.

Vezi,
nici nu-mi închipuiam că am s-o tai.
Mă gîndeam foarte mult
şi poate că păream cîteodată
        chiar caraghios,
cum ţopăiam într-un picior.

Pe strada asta au lucrat oameni.
Am ştiut-o de la mare depărtare
după mirosul prietenos al asfaltului.

Tu treceai pe sub platani,
parcă dînd la o parte cu mîna
fîşiile strălucitoare pe care luna
le strecura printre frunze, pînă jos.

De-aceea te-am ajuns din urmă,
împodobind tăcerea dintre noi
cu vorbe întîmplătoare,
curios să-ţi zăresc arcul surîsului.

CÎNTEC DE PROTEST

S-a prăbuşit o noapte de gheaţă
peste îndepărtatul Fu Loi.
Primăvara a fost ucisă
de-atunci, din decembrie
şi liniştea s-a sfîşiat în benţi
fulgerînd ca un tigru în junglele
Sudului...
Nu voi uita dansul verzui al otrăvii
peste trupurile nevinovate.
Nu va mai fi,
nu poate să mai fie,
ca în nopţile copilăriei, seara
cînd alunecam în somn
ca o pirogă ascuţită...
Şi nu-mi vor mai aţipi gîndurile,
ci, ridicat, voi sta în lună,
ca să se ştie de crima săvîrşită
la Fu Loi
şi mîinile nu-mi vor mai aluneca
în somn,
ci întinse vor arăta
crima săvîrşită la Fu Loi
şi buzele,
buzele nu-mi vor aluneca în somn,
ci vor repeta, mereu,
cîntecul acesta
de durere şi de protest.

PENTRU LINIŞTEA SOMNULUI

Mă pregătesc de somn
ca de o plecare fără grabă.

Mai întîi
către tine, maică, îmi trimit gîndurile
pe deasupra trenurilor.
O, prin fereastra deschisă aud
sirenele locomotivelor cum şi-aruncă
săgeţile paralele.

Voi lua cu mine schelele
şi zidurile roşii
ca să le cresc mai departe, în vis,
şi teiul din poartă – să mă-mprejmuie
cu-nmiresmatele umbre –
şi ţigările.

Şi chipul tău prelung, iubito,
cu pletele sălbăticite printre cărţi,
şi-un porumbel călător voi lua,
să-mi aducă – ramură de măslin –
dunga de lumină a dimineţii
şi să mi-o lovească, uşor, de tîmplă.

Şi eu,
spărgîndu-mi masca de sticlă
a somnului,
să spun din nou:
Te salut, zi de muncă,
te-ncep odihnit!

SOMNUL STADIONULUI

Peste stadion noaptea este mai arcuită,
aproape ruptă, în vîrf, la Andromeda.
O, somnul stadionului
cu visuri plutind
dinspre gara de alături.
Noaptea vin ceţuri, subţiri,
        dinspre gara de Sud
şi gazonul le-ntîmpină, proaspăt.
Iar tu, privitorule,
        nici să nu sufli măcar,
ori să respiri:
contururi şi chipuri de atleţi
ar tresări din şuviţele ceţii.
Şi-atunci,
din tribunele goale, deodată,
strigăte lungi şi aplauze
s-ar revărsa pe gazon! Mai bine
lasă-n tăcerea nopţii
ţipetele ascuţite ale trenurilor
răsfirate pe linii.

JOC DE SEARĂ

Fericit,
după o zi de muncă,
seara,
te caut pretutindeni,
copilărie,

şi-n sticla ferestrei, zgîriată
de trecerea stelelor către zori,
şi-n iarba-nclinată
ca după tropotul unei turme
de bivoli.

Arată-mi-te, hai,
eu te-am ghicit după urma dinţilor tăi
în pîinea aburind
pe masă.

O CĂLĂRIRE ÎN ZORI

lui Eminescu tînăr

Tăcerea se izbeşte de trunchiuri,
se-ncrucişe,
se face depărtare, se face nisip.
Mi-am întors către soare unicul chip,
umerii mei smulg din goană frunzişe.
Cîmpul tăindu-l, pe două potcoave
calul meu saltă din lut, fumegînd.
Ave, mă-ntorc către tine, eu. Ave!
Soarele a izbucnit peste lume strigînd.

Tobe de piatră bat, soarele creşte,
tăria cu acvile din faţa lui
se prăbuşeşte în trepte de aer,
sticleşte.
Tăcerea se face vînt albăstrui,
pintenul umbrei mi-l creşte
în coastele cîmpului.

Soarele rupe orizontul în două.
Tăria îşi năruie sfîrşitele-i carcere.
Suliţe-albastre, fără întoarcere,
privirile mi le-azvîrl, pe-amîndouă,
să-l întîmpine fericite şi grave.
Calul meu saltă pe două potcoave.
Ave, maree-a luminilor, ave!

Soarele saltă din lucruri, strigînd
clatină muchiile surde şi grave.
Sufletul meu îl întîmpină, ave!
Calul meu saltă pe două potcoave.
Coama mea blondă arde în vînt.

IMN

O, lucrurile n-au crescut
        o dată cu mine.

Mi-ajungeau pînă la bărbie
cîndva, în copilăria mea, acoperită
de ceţuri.

Mai tîrziu,
la sfîrşitul războaielor,
abia îmi mai urcau pîn' la şold,
ca o dureroasă sabie de piatră.

Şi acum
cînd îmi sunt mai prejos de gleznă,
asemenea unor cîini credincioşi,
cu braţul ridicat
        faţa a doua a stelelor
o ating.

Şi muzica sferelor,
        mai intens clocotind,
întru sărbătorirea adolescenţei
se aude.

CÎNTEC DESPRE ADOLESCENŢA LUI VASILE ROAITĂ

I

Umbra lui bărbătească bătînd înclinată,
în largile pieţe se-arată,
ca o privire zvîrlită-nainte
prin văzduhul amintirilor fierbinte.
Semn călător printre ere,
de tinereţe şi de putere.

II

Sus, în turnul sirenii,
strigătul îi creştea din pumni,
spre chipul îndelung visat al ţării,
apropiindu-l fulgerător
cu gestul mîinii
        care fereşte pieptul rănit.

...Adolescenţa lui fără seamăn era,
ca o mare-nclinată, cu corăbii pe ea.
Piscurile lui lăsau locuri rotunde
unde să-ţi caţări trupul,
        prin ierburile scunde,
şi cu mîna întinsă, să abaţi din cale
liniştea vulturilor în rotogoale.

Herghelia albastră a orizontului fugea
lăsînd vise prelungi după ea.
Amurgul îi lovea cîmpiile fecunde
cu rîuri de culori despletite în unde.
Serile i se ridicau din inimă,
        pline de stele

cu fulgere rătăcitoare prin ele.

III

Era zvelt şi frumos.
Ca o pană de vultur, mlădiu.
Luna lîngă el trecea mai jos,
soarele îi răsuna pe mîini, argintiu.

Braţele lui subţiri şi prelungi
tatuau liniştea cu dungi.
Şi chipul, cu dîra buzelor arcuită,
săruta aerul ca pe-o iubită.

IV

Adolescenţa c-o frînghie de aur
pe care n-o poţi tăia, dacă vrei,
        cu cuţitul.
Adolescenţa c-o frînghie de aur
legînd nadirul şi zenitul.

E ca şi cum s-ar desprinde mereu,
        prima oară,
fiecare bătaie a inimii
        de trupul tău îndrăgostit,
e ca şi cum s-ar desprinde mereu,
        prima oară,
clipa, mirîndu-te că nu s-a oprit.

CÎNTEC [Trec, şfichiuind seara înaltă cu tuiul]

Trec, şfichiuind seara înaltă cu tuiul,
verzi-albăstrii, plopul, arţarul,
gutuiul,
repezi se trag, nefoşnitori,
dinainte-mi,
roibul, săltînd,
mi se subţie-ntre pinteni.

Inima mea, sie îşi spune-n văpaie:
– De orizont mă mai desparte-o bătaie!
Ochii mei gravi dănţuie o licărire:
– De orizont ne mai desparte-o privire!

Tai fluturînd aerul serii de toamnă,
steag omenesc,
doar o chemare mă-ndeamnă.
La orizont, lumea Comunei, sub stele,
mă va-nălţa, steag omenesc, la crenele.

Ritmic suind aeriana colină,
creşte un cer, altul sub mine se-nclină,
peste întins, sună a zării orbită:
– Timpul l-ajung,
mi-a mai rămas o clipită!

CREDO

Mi-adaog firul vieţii la dunga arcuită
a timpului ce mişcă pămîntul pe orbită,
cu fiece răsuflet al pieptului s-apropii
cerul rotund,
cu sorii ce-mi încăpură ochii.
Idar cît de piatră-i piatra,
călcîiul de mi-atinge
o-ntorc din drum, şi-o dărui,
cu fragedă meninge.
Gîndirea mea,
din gîndul Comunei se-nfiripă,
fiindu-i pană zveltă în alba ei aripă.

Table of Contents

SENSUL IUBIRII 2
CÎNTEC [C-un gînd foşnesc toţi arborii, mai pur] 3
ADOLESCENŢA 4
INTERNAŢIONALA 5
CÎMP NOU 7
CÎMPIE, PRIMĂVARA 8
MISTER DE BĂIEŢI 9
PE CÎMPUL DE PIATRĂ 10
SCURTĂ BALADĂ 11
JOC CU AVIOANE 12
SFÎRŞIT DE BOMBARDAMENT 13
PĂDURE ARSĂ 14
CÎND SOARELE VIU... 16
DIMINEAŢĂ MARINĂ 17
ULTIMA ZI DE OCUPAŢIE 18
CÎNTEC DE DRAGOSTE LA MARGINEA MĂRII 19
PÎNĂ TÎRZIU, AŞTEPTÎND O FATĂ 20
JOC DE UNU 21
MARINĂ 22
AVERTISMENT 24
UNUI FASCIST 25
MEDITAŢIE DE IARNĂ 27
LUI WOTAN 28
DANS PE TOBE 29
COROANA 31
SIRENA LUI ROAITĂ 32
O VIZIUNE A PĂCII 33

CÎNTEC [Partidului] 35
ORAŞ ÎN CREŞTERE 36
NU VĂ JUCAŢI CU PACEA ! 37
CÎNTEC [Cînd treci, zveltă şi fragedă, o dată cu zorile] 41
DIMINEAŢA LOGODNICILOR 42
DEODATĂ AM AUZIT PLOAIA VENIND... 43
LUNĂ ÎN CÎMP 44
CÎNTEC DE IARNĂ 45
VITRALIU 46
DUPĂ O ZI DE MUNCĂ 47
MEDITAŢIE DE SEARĂ 48
COR PENTRU RACHETĂ 49
DUPĂ ÎNĂLŢAREA ZIDURILOR 50
CÎNTEC DE PROTEST 52
PENTRU LINIŞTEA SOMNULUI 53
SOMNUL STADIONULUI 54
JOC DE SEARĂ 55
O CĂLĂRIRE ÎN ZORI 56
IMN 57
CÎNTEC DESPRE ADOLESCENŢA LUI VASILE ROAITĂ 58
CÎNTEC [Trec, şfichiuind seara înaltă cu tuiul] 60
CREDO 61